

BÁO CÁO THẨM TRA
**Kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng
nông thôn mới năm 2024 trên địa bàn tỉnh Kon Tum**

Căn cứ Luật Tổ chức Chính quyền địa phương năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2019; Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân năm 2015.

Thực hiện sự phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh, trên cơ sở Báo cáo số 396/BC-UBND ngày 17 tháng 11 năm 2024 của Ủy ban nhân tỉnh về kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới năm 2024 trên địa bàn tỉnh Kon Tum. Ban Kinh tế - Ngân sách đã tổ chức phiên họp toàn thể thẩm tra nội dung trên. Tham dự họp có lãnh đạo các Ban của Hội đồng nhân dân tỉnh; đại diện Ủy ban nhân dân tỉnh và các sở, ngành có liên quan. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo kết quả thẩm tra như sau:

1. Kết quả triển khai thực hiện

Trên cơ sở báo cáo về kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới năm 2024 trên địa bàn tỉnh, Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với những đánh giá của Ủy ban nhân dân tỉnh về kết quả đạt được, tồn tại hạn chế trong công tác thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới thời gian qua, cụ thể như:

- Từ đầu năm 2024 đến nay, Ủy ban nhân dân tỉnh đã tập trung chỉ đạo các sở, ngành thuộc tỉnh, các địa phương có liên quan tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành và trình Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành các văn bản pháp lý và quy định triển khai thực hiện Chương trình nông thôn mới năm 2024⁽¹⁾.

- *Kết quả đạt chuẩn nông thôn mới*: Đến nay, toàn tỉnh đã có 48 xã đạt

⁽¹⁾ Hội đồng nhân dân tỉnh đã ban hành 04 Nghị quyết quy định về triển khai thực hiện Chương trình giai đoạn 2021 - 2025; Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành các Quyết định, Chỉ thị, Chương trình, Kế hoạch và các văn bản để chỉ đạo triển khai thực hiện Chương trình, như: Chỉ thị về tăng cường lãnh đạo chỉ đạo thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới năm 2024, Kế hoạch thực hiện các Chương trình mục tiêu quốc gia năm 2024 trên địa bàn tỉnh, Quyết định điều chỉnh quy định mức đạt chuẩn bộ tiêu chí xã NTM, xã NTM nâng cao, huyện NTM, Quyết định ban hành quy chế quản lý sản phẩm OCOP thuộc Chương trình mỗi xã một sản phẩm trên địa bàn tỉnh; các Kế hoạch, văn bản chỉ đạo triển khai thực hiện Chương trình trong năm 2024

Các sở, ban ngành thuộc tỉnh, Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố, theo thẩm quyền, chức năng nhiệm vụ được giao đã xây dựng các Chương trình, kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện trên địa bàn và theo lĩnh vực ngành; hướng dẫn tổ chức thực hiện Bộ tiêu chí nông thôn mới các cấp và tổ chức triển khai thực hiện Chương trình đảm bảo theo mục tiêu, nhiệm vụ đã đề ra.

chuẩn xã nông thôn mới (trong đó có 08 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao; 02 xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu), 28 thôn đạt chuẩn khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu và 83 thôn (làng) vùng đồng bào dân tộc thiểu số đạt chuẩn nông thôn mới (trong đó có 48 thôn thuộc diện thôn thực hiện điểm các cấp); chưa có huyện đạt chuẩn huyện nông thôn mới. Số tiêu chí xã nông thôn mới đạt chuẩn bình quân/xã là 16,27 tiêu chí. Dự kiến đến cuối năm 2024, toàn tỉnh có 53 xã đạt chuẩn xã nông thôn mới (tăng 05 xã so với năm 2023)⁽²⁾, 10 xã nông thôn mới nâng cao (tăng 2 xã so với năm 2023), 04 xã nông thôn mới kiểu mẫu (tăng 02 xã so với năm 2023).

- *Kết quả thực hiện Chương trình mỗi xã một sản phẩm*: Toàn tỉnh đã có 249 sản phẩm, gồm: 01 sản phẩm 5 sao, 27 sản phẩm 4 sao (trong đó có 08 sản phẩm tiềm năng 5 sao đang đề nghị Bộ Nông nghiệp và PTNT đánh giá), 221 sản phẩm 3 sao. Ước thực hiện năm 2024 là 01 sản phẩm đạt 5 sao (nếu được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức đánh giá 08 sản phẩm tỉnh đang đề nghị) và đạt mục tiêu đề ra.

- *Kết quả thực hiện và giải ngân kế hoạch vốn năm 2024*

+ Kế hoạch giao: Tổng kế hoạch vốn ngân sách Trung ương phân bổ thực hiện Chương trình 2024 là 236.333 triệu đồng, trong đó: Vốn trong nước 179.474 triệu đồng; vốn nước ngoài 56.859 triệu đồng.

Vốn năm 2023 kéo dài thực hiện trong năm 2024 là 75.803 triệu đồng; trong đó: vốn ĐTPT là 60.851 triệu đồng (vốn trong nước 29.267 triệu đồng, vốn nước ngoài 31.584 triệu đồng), vốn sự nghiệp là 14.952 triệu đồng.

Vốn thuộc kế hoạch năm 2024 là 160.530 triệu đồng; trong đó: vốn ĐTPT là 128.435 triệu đồng (vốn trong nước 103.160 trđ, vốn nước ngoài 25.275 trđ), vốn sự nghiệp là 32.095 triệu đồng.

+ Kết quả thực hiện và giải ngân đến 30 tháng 10 năm 2024 (vốn trong nước): 89,83 tỷ đồng, đạt 50,05% so với kế hoạch giao, trong đó:

Vốn đầu tư phát triển: Giải ngân 68,69 tỷ đồng, đạt 51,04% so với kế hoạch.

Vốn sự nghiệp: Giải ngân 21,14 tỷ đồng, đạt 45% so với kế hoạch.

+ Ước thực hiện đến cuối năm 2024 đạt khoảng 95% kế hoạch.

2. Ý kiến của Ban Kinh tế - Ngân sách:

Bên cạnh những kết quả đạt được, ngoài những khó khăn, hạn chế được đề cập trong báo cáo, qua giám sát thực tế về tình hình triển khai thực hiện nhiệm vụ

² Các xã dự kiến đạt chuẩn gồm: xã Đăk Long - huyện Đăk Hà, xã Măng Bút - huyện Kon Plông, xã Ia Toi - huyện Ia H' Drai, xã Hơ Moong - huyện Sa Thầy và xã Đăk Choong - huyện Đăk Glei.

kinh tế - xã hội; thu, chi ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh năm 2024, Ban Kinh tế - Ngân sách nhận thấy còn một số khó khăn, tồn tại như sau:

- Việc duy trì và giữ vững một số tiêu chí nông thôn mới đối với các xã đã được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới còn gặp nhiều khó khăn.

- Việc triển khai thực hiện, giải ngân vốn thuộc Chương trình đến thời điểm báo cáo chậm, đặc biệt là tiến độ giải ngân vốn của năm 2023 chuyển sang. Hầu hết các địa phương thực hiện giải ngân vốn vào những tháng cuối năm.

** Đề nghị báo cáo làm rõ một số nội dung sau:*

- Báo cáo cụ thể về số liệu các xã không đảm bảo duy trì đạt chuẩn 19/19 tiêu chí; đồng thời làm rõ nguyên nhân một số xã không duy trì được tiêu chí đạt chuẩn, trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị địa phương có liên quan, giải pháp, phương hướng trong thời gian đến.

- Theo báo cáo của UBND tỉnh, dự kiến đến cuối năm 2024, toàn tỉnh có 53 xã đạt chuẩn xã nông thôn mới (*tăng 05 xã so với năm 2023*)⁽³⁾. Tuy nhiên qua giám sát, theo khăng định của UBND huyện Kon Plong, xã Măng Bút chưa đảm bảo điều kiện để đề nghị cấp thẩm quyền công nhận xã đạt chuẩn nông thôn mới trong năm 2024 (*xã còn thiếu 5 tiêu chí*). Đề nghị báo cáo làm rõ.

3. Một số nhiệm vụ, giải pháp:

Qua nghiên cứu, Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với các giải pháp thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới trong thời gian tới, để thực hiện có hiệu quả hơn, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo, tập trung vào một số giải pháp sau:

- Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện, phối hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa cơ quan chủ trì chương trình và các địa phương trong quá trình tổ chức triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới.

- Chỉ đạo các cơ quan chủ Chương trình, các Sở, ngành chuyên môn phối hợp, hướng dẫn, tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc của các cơ quan, địa phương được giao thực hiện nhiệm vụ thuộc Chương trình MTQG đang gặp phải.

- Quan tâm, chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ thực hiện, giải ngân vốn sự nghiệp thuộc Chương trình MTQG theo quy định, phát huy hiệu quả sử dụng vốn hỗ trợ, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Chủ động rà soát nhu cầu vốn, phù hợp với quy định và tình hình thực tế địa phương, trường hợp hết nhu cầu, địa phương kịp thời báo cáo cấp thẩm quyền xem xét điều chỉnh vốn, hoàn trả ngân sách.

³ Các xã dự kiến đạt chuẩn gồm: xã Đăk Long - huyện Đăk Hà, xã Măng Bút - huyện Kon Plông, xã Ia Toi - huyện Ia H' Drai, xã Hơ Moong - huyện Sa Thầy và xã Đăk Choong - huyện Đăk Glei.

- Phát huy vai trò chủ thể của cộng đồng dân cư tham gia vào quá trình lập kế hoạch, tổ chức thực hiện và giám sát việc thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia. Bảo đảm tính công khai, minh bạch, công bằng đúng quy định pháp luật trong quản lý, tổ chức triển khai thực hiện chương trình mục tiêu.

- Tiếp tục duy trì và tăng cường công tác kiểm tra, giám sát cơ sở nhất là theo từng chuyên đề cụ thể và kiểm tra việc quản lý sử dụng vốn đầu tư, kinh phí sự nghiệp theo đúng quy định; triển khai các nhiệm vụ kế hoạch Chương trình mục tiêu quốc gia năm 2025 ngay từ những tháng đầu năm, không để tình trạng giải ngân chậm và dồn về những tháng cuối năm như hiện nay.

- Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền với nhiều hình thức đa dạng, phù hợp với đối tượng, địa bàn để người dân nắm bắt kịp thời về ý nghĩa, mục đích, sự cần thiết của từng Chương trình. Vận động người dân tích cực tham gia đóng góp vào việc thực hiện Chương trình, dự án và tham gia giám sát việc quản lý, sử dụng các công trình đầu tư một cách có hiệu quả.

- Tăng cường công tác đào tạo, tập huấn cho cán bộ xây dựng nông thôn mới các cấp, các chương trình chuyên đề trong xây dựng nông thôn mới như: chương trình OCOP, du lịch nông thôn, chuyển đổi số,...

- Chủ động bố trí nguồn lực từ ngân sách địa phương (cấp tỉnh, huyện, xã); huy động tối đa các nguồn lực đầu tư từ cộng đồng doanh nghiệp, tài trợ của các nhà hảo tâm trong và ngoài nước, đặc biệt là sự tham gia đóng góp của người dân. Tiếp tục thực hiện lồng ghép các chương trình, dự án hiệu quả để đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng nông thôn đáp ứng nhu cầu phát triển của địa phương. Sử dụng các nguồn vốn đầu tư đảm bảo đúng mục đích, tiết kiệm, hiệu quả. Quan tâm bố trí kinh phí, huy động nguồn lực cho các xã đã đạt chuẩn duy trì các tiêu chí đã đạt hoặc còn nợ tiêu chí.

- Theo dõi việc bố trí nguồn vốn thuộc chương trình MTQG đảm bảo chặt chẽ, tránh vượt tổng kế hoạch vốn trung hạn đã được HĐND tỉnh phân bổ.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra của Ban Kinh tế - Ngân sách. Kính trình Hội đồng nhân dân tỉnh Khóa XII Kỳ họp thứ 8 xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Lưu: VT, Ban KT-NS.

TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN

Hồ Văn Đà